

16. FEB. 1927

Impressum 1927

LÓRÁNT

CIMBORA

ROMÁNIA ÉS AZ UTODALLA-
MOK EGYETLEN MAGYARNYELVŰ
KÉPES HETI GYERMEKLAPJA

FŐSZERKESZTŐ:

Benedek Elek

BOA Cluj / Special Unive

40 Biblioteca Universității din Cluj Cluj
2 pld.

6. évf.
5. sz. 1927.
11. 10.

Hún hegyek fölött

Írta: Farcádi Sándor.

Ott álltam fenn a Hargitán,
Kis népem mondás szent hegyén;
Alulról apró gyémánt gyöngyszemek;
Székely falucskák csillogtak felém.

Közöttük, mintha gyöngyfüzérré
Fűzné fel őket, négy ezüst szalag.
Négy ősi szent folyónk: az Olt, Maros.
S a gyors Küküllő-pár szaladt.

Vetődő volt ép, tavasz suhant
Végig a mély völgyek felett,
S höl elhaladt, virágmezők
Tarkázták lenn a zöld gyepet.

Mocant a bérc is: jól látszott, amint
Itt-ott a barna oldalak
Lümpes hátán barázdáló, tinók;
Féher pontocskák mozganak.

S míg csordult lelkem áldva szállott
Népem s csodás szép földjén szeretszét:
Magamban megcsókoltam érte, hogy
Én is székely vagyok — a Jóisten kezét!

(Brassó.)

És bérceit, völgyet, magvetőt
S mindent, mi lenn van, él, örül,
— Mintha a szellőtől is óvták volna —
Hegyóriások láncoltak körül.

Kékestüi vén hegyóriások,
Melyeknek dárdás, hófehér fején
A napsugaras délverőben
Ragyogva szikrázott a fény.

Lelkem megfogta ennyi szépség,
Szívem föltelt gyönyörrel, és
Hittem magasba ivelt, mint egy
Örömtől ittas szárnyverés.

S már nem féltettem kis hazámat
— Megtorpan itt minden vihar! —
S e rögszegő népem, ki im
A sziklából is életet csikar.

A Kovács Jankó husz forintja

Írta: KERESZTURY SÁNDOR.

Ezelőtt husz évvel történt.

Karácsonyi vakációról jöttünk vissza a szalontai gimnáziumba. Szipogva csomagoltuk a diákládánkat, de a könnyet lenyeltük, hogy ne lássa senki. Részint, mert szegyeztünk sirni, részint pedig azért, mert könnyen arra magyarázhatták volna, hogy a tanulástól borsózik a hátunk.

Kovács Jankó, az osztály legszegényebb diákja is csomagolt. Sovány arcát, mélyen bentülő szürke szemét most is magam előtt látom. A tárkányi özvegy kocsmárosné fia volt. Magába zárkózott, hallgatag s kicsit mogorva is. A zajos játékokat nem szerette, ellenben annál többet tanult és olvasott. Száraz kenyéren és sült szalonnán ten-

gődve magolta heteken át a latint s főtt ételt csak akkor evett, ha valamelyikünk, akinek szülei Szalonna laktak, meghívta vasárnapi ebédre.

Abban az időben tárkányi háznál pálinkát főztek. Ki az ördögnek kellett volna hát az özvegy Kovácsné bora és pálinkája? A Jankóék kocsmárosnak aajtáját heteken át se nyitotta be senki. Így aztán a szegény özvegy kevés pénzt fordíthatott fia taníttatására. Jankó a vakáció idején szántott, vetett, aratott, szénát gyűjtött. Szalontán pedig minden erejét megfeszítve tanult. Könyveit a tanév elején gazdag fiuktól, rendesen igen megviselt állapotban, ócskán s legtöbbször potom áron vásárolta, vagy ajándékba kapta. Diákládája sem

volt. Amikor hazuról elindult, vállára vetett egy tarisznyát: abba gyürte ruháját és könyveit.

Ezúttal is készen volt már a „tárkányi szütyő”, ahoggy mi a tarisznyáját — akkor még éretlen fővel, gunyból — elneveztük. Jankó ott állt a nagy diófa alatt és anyjától bucsuzkodott. Mindketten könnyeztek. Tekintetükben sok keserűség és valami leirhatatlan vasakarat lángja lobogott. Olyan akarat, amilyen csak a sokat szenvedett és szegény sorsu diákoknak jut isteni adományképpen osztályrészüll: a legnagyobb nehézségekkel is egykedvűen dacoló emberek akarata.

— Menj, fiam, — törölte meg kékkötője sarkával szemét az anya és még egyszer megcsókolta fiát. Husz forintot bevarrtam a kabátod bélésébe. Vigyázz, el ne veszítsd. Az a tandijra való. Legszebb négy párnámat adtam el érte. A többit majd megadja az Isten. Az nem hagyja el az ő árváit. Harminc krajcár a kabátod zsebében — az utiköltség. Isten vezéreljen utadon, édes fiam.

Kovács Jankó előtt elborult a világ. Harmadikos gimnazista szívvvel az ember még könnyen elérzékenyül, különösképp, ha anyjától bucsuzodik. Arra gondolt, hogy másokat most hintők röpitenek a városba s' előtte a legközelebbi vasútállomáig husz kilométeres ut áll. De elnyomta a szívéből majd kitörő keserűséget s a városban eltanult szokás szerint megcsókolta anyjának kezét. Csak annyit mondott: Az Uristen fizesse meg a jóságát kendnek, idesanyám.

Ezt is tárkányi nyelven:

Anyja még egyszer utána kiáltott:

— Keress valami gazdag tanítványt magadnak, fiam, hogy ne éhezél olyan sokat, mint a mult esztendőben s' új ruhákra vigyázz!

Jankó keserű szívvvel nekiindult a hosszu és havas országutnak. A vonaton idegen „urral” került közös fülkébe. Hamarosan összebarátkoztak. Nem haladtak el két állomást, s az idegen „ur” már azt is tudta, hogy az én barátom zsebébe husz pengőt varrt a gondos anyai szeretet. Beszélgetésük ilyenképp csörgedezett:

— Hol laknak a szüeid?

— Csak anyám van.

— S miből tanulsz?

— Gazdag gyerekeket tanítok.

Itt az idegen „ur” felállította és színes-mázas szavak kíséretében körültapogatta.

— Szép ruhád van s még új. Honnan vetted?

— Én kerestem, válaszolt Jankó önértésesen.

A szalontai állomáson rengeteg sok ember lepte el a pályaudvart. Jókedvű diákok vigan füttyörészve özönlöttek a kijárat felé. A szalontai állami főgimnázium négyszáz diákja közül több, mint háromszáz most érkezett. A tárkányi diák utoljára maradt. Sokkal öntudatosabb volt,

semhogy az emberek véleményére adott volna valamit, mégis nem akarta, hogy tarisznyáját megbámulják.

— Rajtam ne nevéssen senki városi ember fia, — mormolta magában.

Aztán eszébe jutott, hogy természetrajzból az első órán felelni fog. Otthon, a vakáció ideje alatt, anyja körül segédkezett s kénytelen lesz leckéjét ma éjszaka megtanulni. Hangos kiabálásra ocsudott fel töprengéséből.

— Fogják meg! Fogják meg! Tolvaj!

Mire odafordult, már meg is fogták az illetőt. Az ő „uri” utitársa volt. Amikor az egyik zsebét tapogató kétségbeesett embert megpillantotta, eszébe jutott, amit otthon hallott annak idején, hogy vannak rosszelkü emberek, akik a vásárosok zsebéből borotvával kivágják az eladott jószág árát és ezeket zsebmetszőknek hívják. Nagyapja mesélte volt, hogy ezeknek nincs törvényük és csak akkor büntetik őket, ha tettenérik. Rendőr került elő és vattóra fogta az elfogott „urat”. Az kézzel-lábbal tiltakozott:

— Micsoda eljárás ez? Meggyanusítják a tisztességes embert!

— Láttá-e valaki, amikor a zsebet kimetszete? — kérdezte a rendőr.

A körülállók összenéztek. Senki sem válaszolt.

Ebben a pillanatban a Kovács Jankó szívében különös érzés dobant át. Önkéntelenül kabátjához kapott. Ereiben megfagyott a vér: — a bélésbe varrt husz pengő, a keservesen összekuporgatott tandij nem volt sehoh.

Uramisten, most mi lesz? Ha nem fizeti be a tandiját, felé se szagolhat az iskolának. Az igazgató karácsony előtt olyan nyomatékosan szólította fel fizetésre a hátralékosokat, hogy még egy napos haladékkért sem mer a szeme elé kerülni. Szédülve vegyült el a báméskodók sorában, akik a gyanús embert körülállták és megoldáson fürte a fejét.

Szegény Kovács Jankó állt, majdnem eszméletét veszítve a nagy tömkelegben, néha-néha homlokához kapott, mert fejében valami szédülésfélét érzett és azt se tudta, mitévő legyen.

— Ki hiszi el nekem, — mormolta magában, — hogy husz forintom volt? Ha a rendőrnek megmondom, azt gondolja majd, hogy bolondítani akarom.

Végül is lelkében felülkerekedett a dac:

— Lesz, ami lesz. Nem tehetek róla. Az Isten akarta így. Mi történhetik? Legfeljebb világgá megyek.

Aztán kicsi agyában hirtelen meg is rajzolta a kilátástalan jövőt. Most szépen hazamegy — inkább istállóhoz, mint lakáshoz hasonló — szállására. Mintha mi sem történt volna, elmesé-

A HÓEMBER.

Ihol a hóember, öröm nézni rája,
Mi kár, hogy nem füstöl a cserép pipája!

li gazdasszonyának. Sára néninek vakációs élményeit, reggel, rendes szokása szerint, felmegy az iskolába s ha látja, hogy „több kettőnél” összecsomagolja a tárkányi tarisznyát és — mint a mesebeli szegény legények szokták — világgá megy szerencsét próbálni.
Mire felnézett, szemét mélységes fájdalom

felhőzte be. A könnyecseppek kiültek szeme pillájára, de röstelte kezét megmoccantani és szomorú lelkének harmatát letörölni, nehogy a járókelők észrevegyék és megmosolyogják.

Vajaki megszólította:

— Mi bajod, fiacskám?

A titokzatos idegen „ur” volt. Jankó félén-

ken emelte rá tekintetét. Lehetetlen, hogy ilyen szépen szólítja meg. Tekintetéből egyetlen szempillantás alatt eltűnt minden vád és szeliden válaszott:

— Elvesztettem a pénzemet s most nem tudom a tandijamat kifizetni.

— Sok pénzed volt? — érdeklődött még szelidebb hangon volt utitársa.

— Husz pengő, — rebegette elcsukló hangon Jankó és jobb kezével a kabátján felsorakozó gombokat babrálgatta.

Az idegen zsebébe nyult, onnan kövér pénzes erszényt keresett elő, kivett harminc forintot, átnyújtotta Jankónak és szó nélkül eltávozott. Uri mundérba öltöztetett haramia-lelkében megszólalt a lelkiismeret szava és habár az Isten is nehezen tudná számon tartani, hogy mióta e mesterségét űzi, hány életet fosztott ki és tett szerencsétlenné, azt a nagy bünt, hogy egy szorgalmas és száraz kenyéren s szalonnán tengődő diák világgá bujdosson miatta, nem engedte lekén száradni.

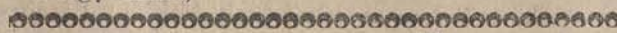
Kovács Jankó görcsösen markolta meg a pénzt és értelmetlenül nézett a távozó után. Mint félrevert harang, fülébe bugott anyja bölcs mondása:

— Isten nem hagyja el az árváit.

Vállán feljebb rázta tarisznyáját és haza indult. Haza? Ezt szokta mondani az ember, pedig a tárkányi otthonnak nincs párja széles é világban. Sára néni már türelmetlenül várta. A küszöbön ült és foltozgatott. A pislákoló mézes mellett sokáig elbeszélgettek, aztán az öreg néne lefeküdt. Jankó pedig reggelig magolta a tejmészetrájt.

Másnap kifizette a tandíjat és még meg is maradt tíz forintja. Hiába: — az Isten utjai és szándékai kifürkészhetetlenek.

(Nagyvárad.)

BÉLYEGGYŰJTÉS

Bemutatunk nektek néhány újabban megjelent bélyeget, amelyek a múlt év utolsó hónapjában kerültek az egyes államokban forgalomba. Ezt ugyanigy rajzban és leírásban állandósítani fogjuk és így mindig tájékozást szerezhettek az egyre és egyre megjelenő új bélyegek felől. Új bélyegek:

Olaszország.

Az eddig is forgalomban volt express bélyegek két magasabb értékben is kiadásra kerültek.

Rajzuk maradt a régi. (Viktor Emanuel király képe).

1 lira 25 cent kék, 2 lira 50 cent kék-vörös.

Oroszország.

Oroszországban nagyon nagyszámu hive van az esperanto nyelvnek. Ennek propagálására, új bélyeget adtak ki.

7 és 14 kopekes értékben.

Spanyolország.

Új repülőposta-bélyegek 10 különböző értékben, melyekből befolyó jövedelmet a Vörös Kereszt javára fordítják. A bélyeg rajza: térkép, amelyben repülőgép látható.

5, 10, 15, 20, 25, 50, 40, 50 cent, 1 és 4 peseta.

Magyarország.

A posta is áttért a pengő számításra. Egyenlő után jelentek meg a fillér és pengő értékjelzésű bélyegek, melyek közül a három legnagyobb érték rajzát mutatjuk be:

1, 2, 5 pengő.

MAGYAR PANTHEON

Irja Lengyel Miklós dr.

Zrinyi Miklós

Mátyás halála után egy hatalmas, pusztító örvénygyűrűbe került a magyarság. A társadalmi osztályok gyűlölködése, a jobbagyság keserves szenvedése, a királyok gyöngesége mind közelebb juttatták az örvény torkához, melyben a mohácsi csatátér állott. Egy egész nemzet előbb lassan, majd mind gyorsabban és gyorsabban masírozott a sír felé. A mohácsi csatátér azonban nem volt végleges pusztulás a magyarság számára. Alig telt el néhány évtized a nagy vereség után, már két kivezető út is kínálkozott. A nemzet egy tekintélyes része a Habsburg dinasztia mellé sorakozott fel. Ennek a pártnak vezető gondolata az volt, hogy a kereszténység egyesített ereje menti meg hazánkat a török rabságtól. A másik, talán még jelentékenyebb

rész, a török rabságot nem tartotta elviselhetőnek: jobban félt a német igától. A török nem bántotta a magyar nemzetiséget, nem üldözte a protestánsokat: a török hódító ennek a pártnak a szemében kevésbé volt veszedelmes, mint a nemzetiséget és vallást elnyomó német. Azt hitték, a magyarság téli álmát alussza: az országba özönlő török olyan, mint a hótakaró a vetés felett: egyszer majd kisiit a nap, eltűnik a hótakaró, a magyarság pedig nemzetiségében és vallásában meg nem fogyatkozva folytathatja életét. Mind a két párton voltak lelkes és jóhiszemű férfiuk. A Zrinyiek a Habsburgok oldalán állottak.

A szigetvári hős már vértanu halált halt a nagy török hódító ellen folytatott küzdelemben. Unokája, Zrinyi György, II. Ferdinánd táborában küzdött a nagy erdélyi fejedelem, Bethlen Gábor ellen. A háboru alatt fellépett járvány fiatalon ragadta el az élők sorából 1626-ban. Miklós fia ekkor még csak hat éves volt, Péter még fiatalabb. A Zrinyi-rokonság hatalmas volt: az árvák sorsát többen figyelemmel kísérték, különösen Pázmány Péter esztergomi érsek és Batthyány Ferenc felesége. Lobkovitz Éva, Grác, Nagyszombat és Bécs jezsuita gimnáziumaiban erős katolikus nevelésben részesültek. 1636-ban tanulmányait Miklós Olaszországban fejezte be. Egy esztergomi kanonok társaságában bejárta a nagyobb olasz városokat, megismerte az olasz irodalom és művészet pompás alkotásait: lelke megtelt szépségekkel és gondolatokkal. Sokáig nem időzhetett az akkori Európa legműveltebb országában: családjának nemcsak jogai, hanem kötelezettségei is voltak. Hazatérve átvette birtokai gondozását: ez azt is jelentette, hogy meg kellett kezdenie élet-halálharcát a szomszédos török hatalommal. Családi hagyományai, nevelése, a török hódító közelsége kijelölték számára az utat: erős meggyőződéssel hirdette, hogy a török sárkány ellen kell fordítani minden szétforgácsolt nemzeti erőt.

Előbb őseinek érdeme és családi összeköttetései, majd egyéni érdemei vitték előre. Főhiva-

talokat tölt be, egyaránt érvényesül a polgári és katonai pályán, de mennél magasabbra emelkedik, vágyai annál izzóbban hajtják előre. Polgári és katonai téren a legmagasabbra akar emelkedni. Erős meggyőződés hajtja: szét akarja törni azokat a bilincseket, melyek akaratának és eszéinek útjában állnak és egyéniséget bénítják. A nádori hivalt akarja elnyerni és katonai főparancsnok kíván lenni. Egyiket sem éri el. A nádorválasztáson él kell buknia, mert nem osztja kora hatalmasainak véleményét. Zrínyi a törökben látja a halálos ellenséget és nem tudja a protesztánsokat gyűlölni. A katonai főparancsnokságot nem bízzák rá. Hüségében ugyan nem kételkednek, de igen erős volt benne a nemzeti érzés: a Habsburg család jobban szerette azokat a vezéreket, akiket nem köt le a nemzeti érzés, hanem gondolkodás nélkül engedelmessé válnak uraik parancsának. Végtelenül fájt Zrínyinek a mellőzés. A fanatikus ember hitével látta maga előtt a menekülés útját; élére akart állni nemzetének, hogy kiviezesse a rabságból: útját állotta a kicsinyesség és bizalmatlanság. Élete vége olyan elszomorító volt, mint a Széchenyi Istváné. Minden ellene esküdött össze; a sors mintha gúnyolódni akart volna vele, diadalra segítette Szentgotthárdnál hatalmas ellenfelét, Montecuculit. Már e diadalnak sem örülhetett: tisztán látta, hogy a német győzelmet német leigázás fogja nyomor követni. De még váratlanabban jött a vasvári béke, mely a megvert török hódítót meghagyta hódításai zavartalan birtokában. Még megérte az ország hangulatának megváltozását, politikájának és egész életcéljának bukását. A nemzet Zrínyi élete végén nem a törökben látta már igazi ellenségét, hanem a németben. Francia és török segítségről álmodoznak már a magyar urak, hogy a német hódítót visszaszorítsák. Zrínyi Miklós előtt képzeletben megjelenhettek híres törökverő ősei, hogy elhibázott életükre emlékeztessék nagy utódjukat. Hiába vészelt el Zrínyi Miklós Szigetvárt, hasztalanul áldozott pénzt és vért Zrínyi György a király érdekében, de céltalannak látszott az ő egész élete is. Új, a Zrínyieknek ismeretlen és gyűlöletes jelszó lett urrá az országban: török segítséggel ki kell verni a németet. Keserű lelkiállapotban figyelte a közhangulat változását. Ha tovább él, talán őt is magával ragadja a közhangulat, mint Péter testvérét, talán a lelki összeomlástól menekült meg azon a gyászos végű vadászatán, amikor egy megsebzett vadkan halálos döféssel le-

terítette. 1664-ben nemcsak a vasvári béke miatt borult gyászba az ország, hanem siratta egyik legnagyobb fiát is. Ha ráhallgattak volna, természetesen szenvedéstől menekült volna meg a magyarság.

Egészen Montecucoli győzelméig állandóan hirdette politikai hitvallását. A török áfium ellen való orvosságban fejt ki legjobban, hogyan lehet a török mérge ellen védekezni. Fegyelmzett nemzeti hadsereget akar teremteni magyar vezetéssel. Tudja, hogy nem könnyű a feladat megoldása. Különösen nehéz megfegyelmezni a magyart. Német és svéd oktatótiszteket hozatna be az országba: ezek nevelnék fel a magyar tisztit nemzedéket. Egy gyorsan mozgatható, a feltétel nélkül engedelmeskedő magyar sereg mindenütt útját állhatná a rabló török csapatoknak és magja lehetne annak a nagy nemzeti seregnek, mely az évszázados ellenséget kiveri az országból. A híres fekete sereg Mátyás alakja lebeghetett a költőhadvezér szeme előtt. Félt az idegen seregtől és idegen vezértől. Ha idegenek szabadítják fel hazánkat, Magyarország a török rabságból német rabságba jut. De idegenektől jelentős segítséget nem is várhatunk. Felsorolja számbajöhető európai népeket, kimutatja mindenikről, hogy nem tud, vagy nem akar rajtuk segíteni. Mintha Kossuth Lajos híres júliusi beszédét olvassánk, melyben lovas honvédek kér a nemzettől. De Kossuth szerencsésebb volt; szavára honvédszázaljak állottak elő. Zrínyi szavára nem hallgattak: a megértést, az összetartást és a fegyelmet hirdette abban a korban, amikor tombolt a felekezeti gyűlölet, gyűlölettől szikrázó szemmel néztek farkasszemet a politikai pártok és harcra készen állottak egymással szemben a társadalmi osztályok.

Mint költő is politikai gondolatait akarta népszerűsíteni. A Szigeti veszedelemben azt hirdeti, hogy bűneink miatt sujtott le ránk a haragvó Isten. Ránk küldte ostorát, a török hódítót. De most már nem kell félnünk: az Isten az ártatlanok kedvéért megbocsát még a bűnösöknek is. A szigetvári hős életét adta a keresztény hitért és Magyarorszáért: az Isten le is küldte angyalait az elesettek lelkeiért. Zrínyi Miklós mártír halála lemosta a régi bűnököt. Ha a nemzet igaz utat választ, nyugodtan nézhet a jövőbe. Költői alkotásában felhasználta a krónikákat, a régi világ nagy eposzait, de az alap gondolat az övé. A szigeti ostromot és Zrínyi halálát a kereszténység

és magyarság világtörténeti fontosságú eseményévé tette: híres őseink kardjától esik el a legnagyobb és legvitézebb török hódító, mintha azt hirdetné ezzel a költő: megbénult a török hatalom ereje, nem emelkedik többé felfelé a török félhold hatalma. A nagyszerű költeményt kevesen olvasták. Hatást alig tett. Része van ebben darabos nyelvének, kezdetleges rimelésének is, de volt fontosabb oka a mellőztetésnek. A nemzet a német áfium, a német méreg ellen kezdett fegyverkezni; a törökverő hősök unokái azon tanácskoztak, hogyan szabadíthatnák meg magukat a németiség gyilkosan szorongató kardjaiból. Még néhány év s a költő halála után már vérpadra lép a másik Zrinyi, már Erdély felé húzódnak a birtokaitól, váraiktól megfosztott felvidéki urak; már élcsitlik a bujdosók a német ellen azokat a fegyvereket, melyeket apáik a török ellen használtak.

Zrinyi Miklós egyike volt a magyar történelem legnemesebb alakjainak. Sorsa tragikus volt; tisztán élte az örvényt, mely nemzetét elnyeléssel fenyegette, de nem segíthetett: útját állotta az önzés, az emberi kicsinyesség és gonyság. Mátyás királyról, vitéz fekete seregéről, önzetlen és fegyelmezett magyar társadalomról álmodozott: gyöngye és elfogult királyt, fegyelmezettlen és rosszul fizetett zsoldos hadsereget, pártoskodó és gyűlölködő nemzetet kellett látnia.
(Budapest.)

Mefemet basa éneke

— A Szilgefi veszedelem-ből —

Irta ZRINYI MIKLÓS

*Szerencse, ellened miért panaszkodjam,
Ha én örömemet minden nap bővited?
Nem pártolsz el tőlem nyugtalanságodban,
De az igaz hitűt mindenben segited.*

*Kikeletkor áldasz a szép zöld erdőnél,
Gyönyörű dalával bus fülemülének,
Köszöntetsz a nappal, hajnalkor kelővel —
Víz lassu zugása andalító ének.*

*Az én jegyesmet nékem nem irigyled,
Az én vig kedvemem buval nem vegyited,
Neveled óránként gyönyörűségemet.*

*Adsz nyáron nyugovást és szép csendességet,
Cyprus-árnyékokat, üdítő szeleket,*

*Gyöngye tüvel varrott szép sátor-késziséget,
Szomjuság megöllő, jó szagosziveket.*

*Citrommal, narancssal kedveskedel össze,
Megajándékozol szép gránátalmával,
Am az erdőből is üresen nem jössz ki,
De jössz sok-sok vaddal, sok-sok szép madárral.*

*Télen is, amikor mások panaszkodnak,
Akkor is a szívem inkább gyönyörködik,
Feretegen mások aggodalmaskodóinak,
De szép lángos tűznél testem melegülök.*

*Vagyon császáromnál erős tisztességem,
És mindenek között van nagy becsüzetem,
Soha el nem fogyhat az értékességem,
Van tüzes paripám, éles szabljám kérem!*

*Kötve vagy Szerencse, kötve a lábamhoz,
Elfutottál volna különben én tőlem,
Nem félek attól, hogy a gonosz bajba hoz —
A szerencsétlenség futva fut előlem!*

GLICSOZÁS

A mai korcsolyázás sportjának őse volt a glicsozás. Az acél korcsolyának hirtelen se lévén, azt egészen fából készült korcsolya pótolja, melyet legtöbbször magunk készítetünk, vagy valamely falusi asztalos formált. Talpunk alá csatos szijakkal vagy legtöbbször kender-madzaggal kötöttük fel. Sik jégen nem igen boldogultunk vele, mert ragadt a jéghez, de az utca haván és az ereszkedő oldalakon kitűnően bevált. Oldalokon, dombokon egy lábunk közé fogott kemény botra ülve szélsébséggel iramodtunk vele a völgybe. Viszintes uton a korcsolyázás mai tempói szerint haladtunk.

CSAKLYÁZÁS.

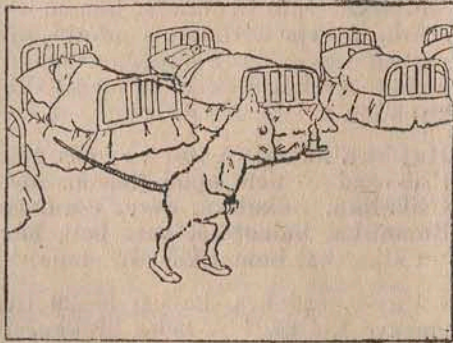
A Somlyó közt lefolyó patak jégén üztük ezt a sportot. Két ló vagy marha szárnyesontra ráálltunk a sik jégen s egy lábunk közé vett hegyesvas végű pálcával oly iramban hajtottuk magunkat, hogy a mai acélkorcsolyával elérhető gyorsaságot is megközelítette. — Természetes, hogy sok veszélyességgel járt ez a sportolás, mert a legkisebb jégdudorodáson vagy egyenetlen felületen a csont kimaradt a lábunk alól s ilyenkor vagy elő, vagy hátra kellett bukni. Használatbavétel előtt a csontokat faragtuk, reszeltük s a használt és „kitanitott” csontok mindig értékesebbek voltak az ujaknál.

T. Nagy Imre „Cirkálások” c. könyvéből.

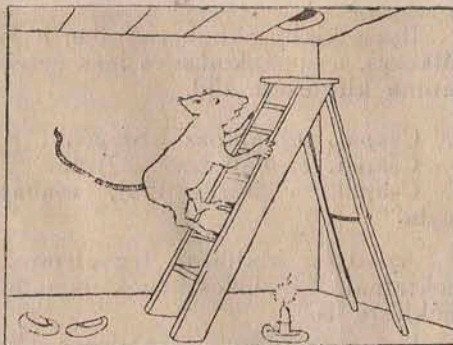

Cincogi urfi az intézetben

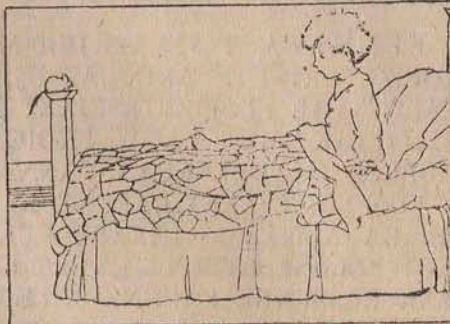
Cincogi urfi, miután minden napra esett valami „kitüntetés”, igen unalmasnak találta ezt az egyformaságot s elhatározta, hogy éjjel, amikor a diákpajtásai alszanak, kisurran a hálószobából s majd csak akad valami kalandja.

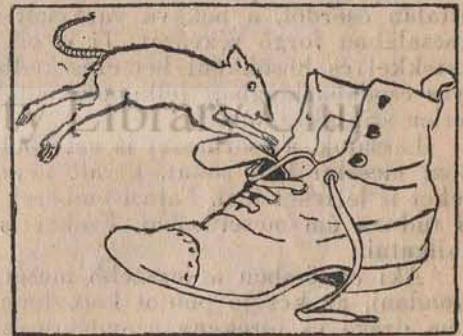
Ugy tett, amint elhatározta, s amint javában hortyogtak a pajtásai, gyertyát gyújtott, felhuzta piros papucsáit s elszellett a hálószobából.

Már rég kíváncsi volt arra, hogy a kamarában miért áll létra a fal mellett s bár Könyvrágóné asszonyság szigorúan megtiltotta a létrára mászást, uccu, szaladt a létrához, ott a gyer-

tyát, meg papucsáit letette s óvatosan felmászott a létra legfelső fokára. Itt egy nagy fekete lyuk meredt elébe, amelytől kissé meghökkenett, de győzött a kíváncsiság s fejcskékjét kidugta a nyíláson. Egy nagy szoba tárult elébe, amelynek végén, a sarokban, rettentő nagy ágy állott. Cincogi végigfutott a padlón, felmerészkedett az ágy végére, de itt már a szive dobogása is elállt, mert egy óriás pattant fel az ágyból, aki mereven tekintett rá. Egy pillanat és az óriás kipattant az ágyból, Cincogihoz kapott, ez azonban fejét vesztve össze-vissza, ijedtében azt a nagy lyukat nem találta. Már-már megfogta az óriás, amikor az ágy mellett egy csolnakot pillantott meg s abba egy ugróbajnok ügyességével ugrott be.

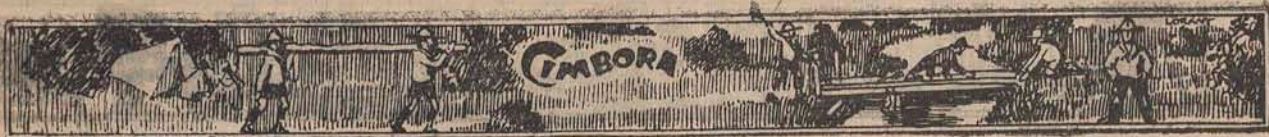
Az óriás nem volt más, mint Tomi, egy kedves, szőkefürtös fiúcska, de Cincogi most látott először embert s csuda-e, ha a kis Tomit óriásnak nézte? Tomi, miután sokáig hiába kutatott Cincogi után, visszafeküdt az ágyába.

(Vége következik.)

A Cimbora könyvosztálya

A cserkészkönyvek új árai:

Farkas Gy.: Táborni üzen	á 15— leu
Radványi K.: Horog István & Co	„ 15— „
Sztrilich—Mócsy: Cserkész segítségnyújtás	„ 10— „
Butykó: Törvénytárgy	„ 15— „
Scherer: Próbaidős cserkészkönyv	„ 15— „
Sztrilich—Mócsy: Táborkönyvek	„ 20— „
Radványi K.: Napsugárlevélték	„ 15— „
Kovács D.: Ballag már	„ 15— „
Scherer: Cserkészek könyve	„ 15— „

A „farkaskölyök” cserkészzet

Írta: LAJOS BACSI.

A cserkészzetben a nevelő játék nélkülözhetetlen. Vele és általa emeljük a gyermekélet szépségét. Hiszen, aki nem élt szép gyermekkorát, az nem is élt. És az életben minden ember fiának joga van ahhoz, hogy szép gyermekora legyen. És ki tud szebben játszani, mint a gyerekek? Már maga a gyermek beszéde is csupa zene. Figyeljétek csak meg egymás beszédét: milyen színes, dallamos az. És milyen szépen tudtok ti mesélni! Előadásotokhoz mennyi mozdulat, taglejtés járul. Arcotokról leolvasható az öröm, a bánat, a meghatottság, a szánakozás és sok más érzés kifejezése.

De mesét hallgatni is jó, ugy-e? A hallottak alapján elképzelték a végtelen tengert, az utiatlan őserdőt, a békává varázsolt királyfit, a kacsalábon forgó rézvázat. Ti is ott jártok lelketekkel és hőökként bemerészkedtek a rejtélyes csodabarlangba, felkapaszkodtok a mérhetetlen sziklákra, stb.

Lássátok, a cserkészzet is ezt ápolja. Egymás közt mesélni kell sokat, kivált népmeséket. Ezeket is le lehet írni. Falusi emberek, munkások is tudnak ám mesét sokat. Ezeket is meg lehet hallgatni.

Aki az őrben a legszebb mesét tudja elmondani, az két jó pontot kap. Igen, pontot és nem drága és törekeny ajándékot, amit tőletek más irigyel. Ugyanis a fiu neve mellé két rovatot rajzol a vezető, a parancsnok és aki valami ügyes, hasznos dolgot cselekszik, az 1—2 pontot kap. Aki pedig goromba, összeférhetetlen, pontatlan, rest, annak 1—2 rossz pontot írnak. A kettő összege aztán a hónap végén megmondja, hogy jó vagy rossz fiu voltál-e? A mesélés összehozza a fiukat. A mesében átéljük az emberiség gyermekkorát, a rég-rég elmúlt korok embereinek életét. És ez nevel, sok jó dolgot közöl velünk.

A mesén kívül jó nevelő a hangutánzás. Amikor kiinn vagytok a szabadban, próbáljátok meg az egyes állatok hangját utánozni. Bizonyára van kedves olvasóim között olyan, aki tud ugatni, kukorikolni, nyeríteni, macska módra nyávogni. Próbáljátok ki csak ezt a tehetségüket! És ha nem megy, addig-addig gyakoroljátok, amíg sikerül. Az indiánusok Amerika őserdeiben az ilyen állati hangokról ősernek egymásra a nélkül, hogy idegen előtt emberi voltukat elárulnák. Nagy ügyesség, jó fiul kell ám az ilyesmiféle. És mennyi örömet okoz! Ezek a kiáltások is összekapcsolnak cserkészbarátaink-

kal. Mert az ilyen kiáltások titka a mienk. Ezt más nem érti.

—De van ezenkívül másfajta kiáltás is. Ez nem össze-vissza való ordítózás, hanem a parancsnok félkörbe állítja a fiukat s adott jelre egyszerre ütemben ugyanazt a szöveget mondják, illetve kiáltják. Próbáljátok csak meg a következő kiáltásokat:

Huj-huj, hajrá! (5-szor egymás után!), vagy:
Üsd-vágd — nem apád (háromszor!), vagy
Csikalika, csikalika, csau, csau, csau,
Bumalika, bumalika, bau, bau, bau,
Csikalika, bumalika, csiz, bun, buk!

Ugy-e, érdekes, ha ezt 8—20 fiu egyszerre, ütemezve kiáltja?! A béka brekegést utánozhatjuk a következő kiáltással:

Mit varsz? Mit varsz? Papucsof! Papucsof!
Kinek? Kinek? Uraknak! Uraknak!

Ilyen kiáltásokkal az öröm, a bánat, a sajnálkozás, a sopánkodás és más érzelmeknek adhatunk kifejezést. Pld.

Csapat, sajnálkozz: „Szegény!”
Csapat, csudálkozz: „Ejj-ha!”
Csapat, vigadj: „lhaj, csuhaj-ihajja-csuhajja!”

Az ilyen kiáltások fegyelemre, figyelemre szoktatnak és előkészítenek bennünket a szép éneklésre is.

—Ime, már tudtok élvezetesen játszani és figyelmeztetten ordítani. Ha tovább is így haladunk, igazi farkaskölyökké váltok. Jó munkát!

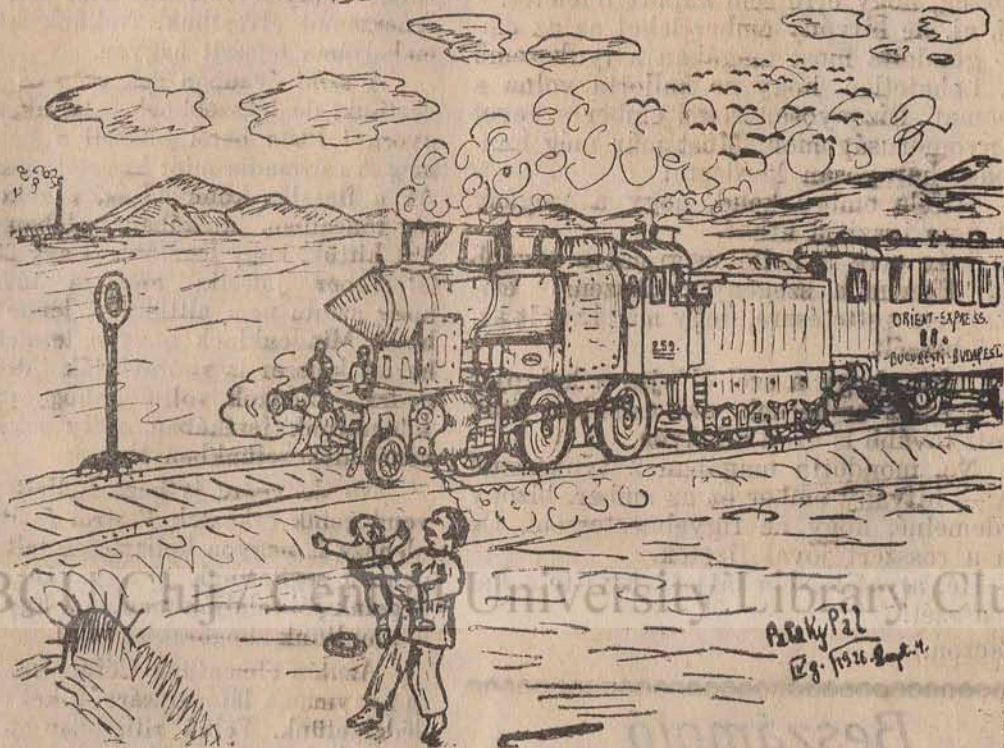
(Losonc.)

FELHÍVÁS! FELKÉRJÜK MINDAZON ELŐFIZETŐINKET, AKIK AZ UJESZTENDŐ BEALLTÁVAL ELŐFIZETÉSEIKET MÉG NEM UJHOTTÁK MEG VAGY PEDIG MÉG RÉGEBBRŐL HÁTRALÉKBAN VANNAK, HOGY AZ ELŐFIZETÉSEKET LAPUNK KIADÓHIVATALÁBA ANNÁL IS INKÁBB KÜLDJÉK BE, MERT ELLENESÉTBEN KÉNYTELENEK LENNENK RÉSZUKRE LAPUNK KÜLDÉSÉT BESZUNTETNI.

Az életmentő.

Pataky Pál (Buzásbocsárd) rajza
a Cimbora pályázatára

Az életmentő

A tyukszemű ember

Apró unokáinak meséli: Elek nagyapó.

Volt egyszer egy szegény ember, akinek a szegénysége mellett még az a nagy nyomorúsága is volt, hogy alig látott egy-két lépéssel előbbre, merthogy tyukszemű volt szegény feje. De hiába volt tyukszeme, mégis csak elindult egyszer szerencsét próbálni: hátha valahol rája mosolyog a vak szerencse. Az ám, a szerencse vak s ő maga sem tudja, kire mosolyog. Hát arra, aki feléje vetődik.

No hát, mondom, elindult a szegény tyukszemű ember, tipegett-topogott, botorkált elébb, elébb, de bizony egyszer csak azon vette magát észre, hogy nemesak botorkál, de nagyokat is botlik. Bezeg, hogy letért az országútról s valami köves, gidres-gödörös helyre tévedett.

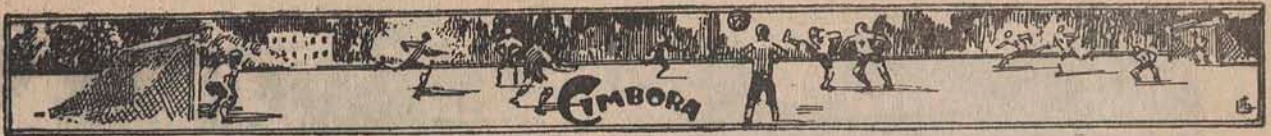
Megállott szegény tyukszemű ember, jobb

ra-balra pislogtatott, hallgatódzott, hátha valaki erre felé járna s utba igazitaná. Bizony nem járt erre senki lélek, de egyszerre mégis mintha megpillantott volna egy embert. Az ám, nem ember volt az, hanem egy nagy fekete holló. Ott ült egy embermagasságu kőoszlopon. Hej, hogy megörült a tyukszemű ember! Mindjárt köszönt illendően:

— Adjon Isten, földi! Merre van az országútja?

Hiszen köszönhetett, hiszen kérdezhetett, bezeg, hogy nem felelt a holló.

Ej, ej, — gondolta magában a tyukszemű ember, — úgy látszik, ez is szerencsétlen ember, bizonyosan süket. No, ha süket, nagyot kiáltott.

— Hé, atyafi, merre van az országútja? Bezzeg, hogy erre sem kapott feleletet.

Ej, ej, de hitvány ember lehet az az ember, — gondolta most magában a tyukszemű ember. Lehetetlen, hogy ne hallotta volna a kiáltásomat. Bizonyosan rossz ember s nevet az én nyomoruságomon. Most már még hangosabban, haragosan kérdezte:

— Miféle ember kend, hogy a szegény embert nem igazítja utba?

De már erre a holló megijedt s tovább rebbent. Hanem a szegény tyukszemű ember most sem vette észre, hogy madár volt az, akihez ő beszélt.

Azt hitte, hogy a szél elfújta a kalapját annak a rossz embernek, aki azomban csak ott állott tovább is azon a helyen.

— No, mondotta magában a tyukszemű ember, — hitvány ember ez az ember, bizony megérdemelné, hogy ne figyelmeztessem. De hát én a rosszért jóval fizetek.

— Hé, atyafi! Nem látja!? Elvitte a kalapját a szél!

(Kisbaczon.)

Beszámoló a nyári vakációról

Édes jó Nagyapó!

Igéretemnek eleget téve, sietek tudatni kedves Nagyapót, hogy hol töltöttem a nyarat. Három hétig nővéremmel Brassóban voltunk egy kedves ismerősnél, ahol igen változatosan és kellemesen telt az idő. A város gyönyörű fekvése sok természeti szépséget nyújtott. A Cenk-ről mesés szépségben lehetett látni a várost és környékét. A Varte pedig Brassónak egyik legszebb kiránduló helye, főleg vasárnap keresik fel az üdülni, szórakozni vágyó városiak. Nem tudunk betelni az itt látottakkal.

Egy délután kirándultunk tramvén a Noába. Ez is gyönyörű fekvésű üdülnő és szórakoztató hely, százados fák, fenyvesek, alattuk a virágok hatalmas illata maradni készlet. Sokat barangoltunk az erdőben, sok virágot szedtünk, s gondolhatja, kedves Nagyapó, milyen jóízűen fogyasztottuk el a sok fáradságos mászkálás után, a völgyben, a velünk hozott uzsonnát, s amikor már este felé járt az idő, jó hangulatban

mentünk haza a városba. Este egy jól sikerült hangversenyen voltunk, ahol sok szép ének és zeneszámot élveztünk. Nekünk különösen egy melodráma tetszett nagyon.

A szini évadban sok szép és jó darabot élveztünk, de legszebbnek találtuk, amikor Szentgyörgyi Pista bácsi játszott a Peleskei nótárius meg A csizmadia mint kísértet című darabokban. Az a fiatalos könnyedség, rugékonyság, élénkség táncaiban, játékában, valóban meglepett. Azt hittük, hogy legalább is egy 20—25 éves fiatal ember játszik; annyira tévedésbe ejtett hogy szinte nem hittük: ez lenne az öreg Péta bácsi. Mindenkinek nagyon tetszett, hisz tapsviharral kétszer is visszahívták játék után a színpadra. Boldogok voltunk, hogy mi is gyönyörködhattunk játékában, mely sokáig fog kedvesen emlékeztetnünkben élni.

No de végre is haza kellett jönnünk, mert vendégeink érkeztek Pestről és Brassóból, s így idéhaza is nagyon kellemesen telt az idő és mindenben segítettünk jó anyukánknak, hogy vendégeink jól találják magukat. Egy szép új éneket is tanultunk zongorakisérettel.

Azután elmentünk Cőfalvára, anyai nagyapa és nagymama látogatására, kikei nagy szeretettel délegetünk. Velük ritkábban találkozunk, de egy évben 2—3-szor ők is eljönnek hozzánk egy-egy betűre, mely alkalommal meleg szeretettel vesszük körül és boldogok ők is, mi is, az egész család, hogy együtt lehetünk.

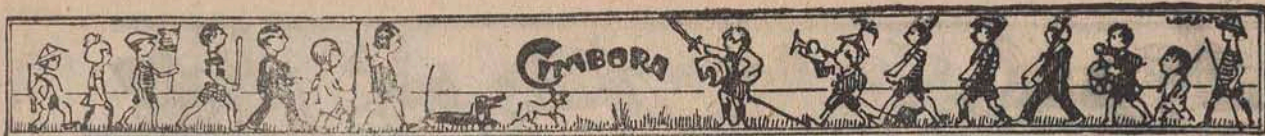
Most, miután a tanulást mi is bevégeztük, jó előre gondoskodunk jó könyvekről, hogy a téli hosszú estéken tanulságos és kellemesen szórakoztató olvasnivalónk legyen. E mellett mindig olvassuk a mi kedves Cimboránkat s kérjük a jó Istent, hogy kedves Nagyapót sokáig éltesse, friss erőben és egészségben, hogy termelhesse számunkra a sok hasznos olvasnivalót. Nagyanyónak is, Nagyapónak is kezét csókolja unokája:

(Bodola, 1926. nov. 15.)

Serester Anna

Édes Elek Nagyapó!

Szeretnék a nyári vakációról beszámolni, de félek, nem sikerül. Sok mindent láttam, de nem tudom úgy címondani, ahogy szeretném. Július 1-én anyukámmal utnak indultunk Arad felé. Utközben több helyen gabonát, házakat, mindent viz alatt látunk. Nagyon elcsodálkoztam, mert még

soha árvizet nem láttam. Volt benne részünk Pankotán is. Éppen készültünk villamossal Aradra menni, egyszerre megtelt utca, udvar vízzel. Pedig ott folyó síncsen, csak egy kis patakocska és az kiöntött. Kezdetben nagyon féltem, de azután unokanővéremmel térdigérő vízben lubickoltunk. A kapu előtt sok majorságot vitt el a víz, de, sajnos, nem tudtunk szegényeken segíteni.

Pankotán keresztanyámnál voltunk. Nagyon szép szőlőjük van. Ott láttam, hogy terem a szőlő és miből készül a bor. Két hét mulva elmentünk Paulisra, ahol keresztzüleimnek még több szőlőjük és egy nagyon szép villájuk van, ott meg négy partjára. Voltunk többször Világoson. Láttam, de csak messziről, a világosi várat. Átmentünk Temesvárra, s ott megnéztük a Mühle-féle kertészetet. Annyi szép virágot láttam, oly nagyon szerettem őket. Hat hét mulva haza jöttünk. Nagyon jót tett a levegőváltás, mert öt kilót híztam. Itthon is autóval nagyon szép kirándulásokat tettünk Tusnádra, Málnásra és Előpatakra, s minden héten megyünk Brassóba nagyszüleimhez. — Ugyebár, édes Nagyapó, eleget irtam? Anyukám nagyon szépen köszöni az üdvözetet és viszont üdvözetét küldi. Én meg édes Elek nagyapó kezét sokszor csókolom.

(Kovászna, 1926. nov. 14.)

Sára Emi.

Kiadó bácsi póstája

TÖBBEKNEK. A több oldalról hozzánk érkezt levelekre itt közöljük, hogy — amint azt annak idején a Cimborában közöltük is — lapunk 1926. okt. 1.-től havonként csak háromszor, 1.-én, 10.-én és 20.-án jelenik meg, sűrűbb nyomással és külön regénymelléklettel. Így tehát a mult esztendő utolsó száma a 48.-ik szám volt, míg a következők már elmaradtak.

Mirth István, Lupeni. Küldött 188 lejt hálásan nyugtázzuk. Kérjük közölni, mely számok hiányoznak, hogy azokat megküldhessük. *Ilyés Zoltán, Nagykároly.* Küldött összeggel előfizetése 1926. december végéig rendezve van. A rend kedvéért méltóztassék a folyó negyed díját is megelőbb kiegyenliteni. *Nagytapolcsányi előfizetőket* egyenként és összesen is kérjük hátralékos díjaik azonnali kiegyenlítésére.

Udvari bál

Irtá: Elek nagyapó.

Szunyog király őfelsége
S az ő kedves felesége
Szunyogvárban bált adának,
S engem arra meghívának.

Ha meghívtak, el is mentem,
Egy nagy székbe lehüppentem.
Onnan néztem a nagy csudát:
Szunyogok fujták a dudát.

Hej, ez volt az igazi bál!
Csüddögölőt járt a király.
Körülötte a legények
Csakugy izzadtak szegények.

Kurjongatott, pattogatott,
Tenyerével csattogatott — —
Bizony sok földet bejártam:
Ilyen királyt még nem láttam.

Nagy volt a gyönyörűségem,
De nagyobb az ijedtségem!
Mert egyszer csak — szörnyü eset —
Ő felsége orra esett!

Óh, ha csak ez történt volna,
Duda vigan tovább szólna,
De elhallgatott s nem hiába:
Eltört ő felsége lába.

No, lett erre riadalom.
Szétrobbant a sokadalom.
Mindahányan elszaladtak,
Doktor után kiáltoztak.

Doktor, doktor, Bagoly doktor,
Sohse érkezhetnék jobbkor!
Ámde mikor kéne éppen,
Nem találják semmiképpen.

Nagyokat nyög ő felsége,
Haját tépi felesége.
Addig tépte, addig tépte,
Nyílt az ajtó, doktor lép be.

Bagoly doktor tudománya,
Nincs annak semmi hiánya.
Okulárét felesippenti,
Aztán magát elköhinti.

Ó felségét megforgatja,
 Fejét busan csóválgatja:
 — Késő, késő, így szól végre,
 Sánta marad ő felsége.

Igy lett vége a nagy bálnak,
 A vendégek odébb állnak,
 Én is magam ajánlottam,
 S szépen haza bandukoltam.

(Kisbacon)

Mi ujság?

Honnan származik a világrészek elnevezése?

Az öt világrész között csak egy van, amelyről mindenki tudja, hogy honnan vette a neve az eredetét: Amerika, 1507-ben nevezte el Vespucci Amerigo-ról egy Waldseemüller nevű német térképező. Vespucci egy bank szerény tisztviselője volt, aki sok újonnan felfedezett területet beutazott és utjáról naplót készített. Ez a napló adta aztán az első összefüggő leírást róluk.

Az Afrika szó jelentéséről még ma sem tudunk bizonyosat. Azt már megállapították a tudósok, hogy a szó fóniciai eredetű és azt a területet határozta meg kezdetben, melyet a karthágóiak tartottak megszállva s amelyet egy Afri nevű néptörzs lakott. Észérint Afrika sokáig az Afrik országát jelentette és csak sokkal később terjesztették ki ezt a nevet az egész világrészre.

A többi három világrész neve tulajdonképpen világtájt jelent.

Ázsia neve az asszír nyelv „azseu” szavából származik s azt a földet jelenti, ahol a nap felkel, azaz Kelet-et. Ezt az asszír szót vették át később a görögök, anélkül, hogy a jelentésével tisztába lettek volna és kezdetben csak Kisázsianak velük szomszédos partjait értették alatta.

Európa keleti hajósoknak köszönheti nevét, akik évezredek előtt „ereb”-nek, sötétnek nevezték a lakóhelyüktől nyugatra fekvő területet, ahol a nap lemegy. Ebből a szóból a görögök Ereboz-t csináltak, ami a nép száján később Európává lett. A görög mitológiában szereplő Európa királykisasszony is innen kapta a nevét.

Az ötödik világrészt hollandusok felezték fel és tudományos kutatások alatt „Terra australis”-nak (latinul a. m. déli föld) nevezték. Ebből lett aztán Ausztrália.

Elek nagyapó üzeni.

A levél írás igen fontos szabálya: hol, melyik évben és melyik hónap, hányadik napján kelt a levél!

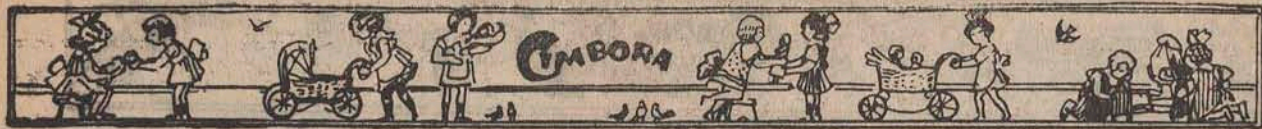
— Szentpétery testvérek, Szilágysomlyó. Ezuttal együttesen válaszolok nektek, mert Pest felé való utamban írom a választ a december közepe körül érkezett levelekre. Hogyan válaszolok utközben? — kérditek. — Ugy, hogy három helyen szakítottam meg az utat: Csikszéredában, Marosvásárhelyen és Kolozsvárt. Tehát: Elemérnek üzenem, hogy a románból fordított kis mesét majd közlöm. Emiliának: sajnálom szégyent, hogy két hónapig be volt csukva az iskola s emiatt sokat kell pótolnia. De még azért is, hogy Nagyváradon kell vizsgáznia. Még jó, hogy nem valahol az óperenciás tengeren és egy sánta araszszal tul, tulong is tul, ahol a kurta farku malac tur. Barnának és Gyuszinnak: Mindkettejüknek sorra kerül a rejtvénye. — **Bucsy Babi és Ilike, Kolozsvár.** Kétszeres volt az örömetek: megkaptátok a nyert könyvet, üzenetet is kaptatok. Amikor ezt az üzenetet olvassátok, Pesten lesztek. Igaz, Pest felé utaztamban kiszálltam Kolozsvárt, de csak egy napra s bizony, nem látogathattalak meg. Már azért sem, mert a címeketek nem tudom, minthogy az a kiadóvácsi könyvébe van bevezetve. Következő leveletekben közöljétek a címeket, mert tavasszal minden valószínűség szerint kiszállok ismét Kolozsvárt. Anyukátoknak, aki az ő „nagy”leányaival együtt olvassa a Cimbora-t, esőkoljatók meg a kezét nagyapó nevében. — **Borgida Lili és Vera, Nagyvárad.** Hát bizony az idő gyorsan elrepül játszással is, tanulással is, de számon tartom az ígéretet, hogy bár sok a tanulnivalótok, akárhogy is időt szakítottok a levélírássra, kedves IV. és II. polgárista unokáim! — **Glück Imre, Szatmár.** Hamar megkaptad a nyert könyvet. Könnyű neked: egy futamodásra lakol a kiadóhivataltól. Hát a levelezőlapot megkaptad-e? — **Havas Imre, Szatmár.** A nevedet jól ismerem, s valóban ideje volt, hogy megkezdjed a levelezést. A rejtvényed sorra kerül, s várom további leveleidet.

Orbán Endre, Székelyudvarhely. Pótlórejtvényed sorra kerül, a másíknak a közlését lehetlenné teszi a megfejtése. — **Mátyás József, Aranyosgyéres.** A kiadóvácsi ezután a nevedre küldi az ujságot. — **Seprényi Sári, Arad.** Aranykeretes foglaltad arcképemet s minden reggel és este köszönsz nagyapónak. Ez igazán kedves gondolat. — **Török Pál, Kolozsvár.** Már szép és gon-

dos irásodért is megérdemled, hogy hanyagságot megbocsássam. Természetesen, számon tartom ígéretedet, hogy ezután szorgalmasan írsz *Óvári Sándor, Teaca*. Következő leveledben közöld velem Teaca magyar nevét. Egyben figyelmeztetlek téged (és olvasótársaidat is), hogy sem törvény, sem rendelet nem tiltja a helységek magyar nevének használatát. Természetesen, a bortékon első sorban a helység román neve közlendő, utána a magyar név. — *Weiszberger Duci, Gyergyóalfalu*. Sikerült a felvételi vizsgád is, s elég jó a bizonyítványod is az első polgáriból. Ennek igen örvendek. A könyvet megszürettem a kiadóbaesinál. — *Sauer Margit, Resica, Sugárzik* a jóság a nagyapó arcáról? A te levelednek pedig minden szavából szeretet mosolyog felém. *Domonits László, Saroltavár, Temesmegye*. Úgy terveztél, hogy minden vasárnap írsz nekem, de nem fogadtál szót szüleidnek: az operáció után alig egy hónapon kibicikliztél s megint kórházba kerültél. Adj hálát a jó Istennek, hogy visszanyerted az egészségedet, s remélem, megbecsülöd ezután. De aztán most már várom a leveledet! Miminék üzenem, hogy az adomája sorra kerül. *Perl Lécsi, Máramarossziget*. Megkaptad a fényképemet is, a nyert könyvet is. Még lesz egy örömed: sorra kerül a számrejtvényed. Remélem, Eszter már meggyógyult. — *Incze Magduska, Petrozsény*. Két éve vagy az unokám, s csak most engedte meg anyukád, hogy levelet írj nekem, mert most már II. elemista vagy s anyus segítségével nélkül is tudsz írni. Hiszen írhattál volna előbb is: szívesen olvasom én az ákom-bákomos levelet is s szeretettel figyelem, hogy lesz abból szép betűs írás. A te jó anyusodnak, aki már rámába tette az arcképemet, tolmácsold a köszönetemet. — *Vasas Béla, Nagypárad*. Még tanulás közben is gondolsz reám, különösen, ha nehezebb dolgot kell írnod: tanácsot kérnél nagyapótól. Hogy jó volt a karácsonyi bizonyítványod: ezt már kifogástalan irásod is sejteti. Igazad van: ennél jobb karácsonyi ajándékot nem adhatnak szüleidnek. Az én arcképemért nem kívánok tőletek szeretettel egyebet, de te ennél többet is adsz: még agg korodban is meg akarod mutatni unokáidnak annak a nagyapónak a képét, aki gyermekkorotokat boldoggá tette. Szüleidnek tolmácsold viszontüdvözléteket. — *Incze Etelka, Sepsiszentgyörgy*. Jó későre állítottál be ugyan a beszámolóddal, de ha lehet, még helyet szorítsd neki. Az arcképem jó helyen van az irászi-

lon, legalább eszedbe juttatja a levélírást. Szüleidnek tolmácsold viszont jókívánságaimat. — *Nagy Ferencz, Csikszepeda, Gondos* irásodért, dicsegetet érdemelsz. — *Imbery Gabriella, Dés*. Éppen ezer esztendeje, hogy nem írtál, s most már csakugyan elvárom a sűrű levélírást. Annak igen örvendek, hogy nemcsak az iskolavégzett Melinda, de apuka meg anyuka is olvassák a Cimborát. Jancsika meg termeli a nadselü gondolatokat. A rejtvényed jó, de hasonló megfejtésűt már közöltem. Mászt eszelje ki. — *Péterfy Emike, Homoródalmás, Udvarhelymegye*. Azt igen okosan teszed, ha májusban látogatsz el Kisbaczonba, mert akkor legszebb a nagyapó kertje. Több ezer fa és bokor borul virágba májusban. Nem ok nélkül sajnálsz, hogy Szilasy Bálint szép históriája, melyből történelmet tanultál, befejeződött, de írsz még. Fábrián bácsi ilyen szép regényt nekteg. A kiadóbaesi pótolja a 32. és 33. számot. — *Hermann Lili és Tibor, Kolozsvár*. A ti karácsonyi ajándékotok az én fényképem volt és anyukátok ígérete, hogy a nyáron elhoz Kisbaczonba. Addig remélem, megkapjátok az előfizető szerzéséért járó könyvet is. — *Kiss Gyurka és Irénke, Szék*. Egyik Kolozsvárt, másik Szatmáron tanul s Irénkének igen nehéz a tanulás, mert mindent románul tanul. Majd megkönnyebbül ez is. Hát csak irjatok szorgalmasan ezután is, mint eddig tettétek. — *Bogáthy Vilma, Sepsiszentgyörgy*. Úgy emlékszem, megkaptam előző leveledet s válaszoltam is rá. Azt igen sajnálom, hogy a külömbözeti vizsga miatt nem számolhattál be a nyári vakációról. — *Antónia Klárka és Gabi, Magyarorszárt*. Elhíszem hogy Kolozsvárt nehezen jutsz levélíráshoz, de azért csak lehetőleg úgy oszd be az idődet, hogy jusson erre is. Örvendek, hogy szépnek találtad a mesekönyvemet. — *Serester Anna, Bodola, Brassómege*. Jól teszed, hogy nem várod a választ és írsz szorgalmasan, mert egyszerre csak látni fogod, hogy minden számban kapsz üzenetet. Nem haragszom én azért, ha sűrűn írsz levelet, sőt örvendek, éppen mint annak, hogy összevissza adósoltad az arcképemet. Hiszen nem maradok adósod. — *Földes Imre és László, Szatmár*. A legrégebb előfizetők közé tartoztok s egyideig szorgalmasan írtátok a levelet. Azt tudom, hogy sok a tanulnivalótok, de helyes beosztással, amint azt számtalan példa mutatja, jut idő a levélíráshoz is. Hát csak jusson! — *Rafael Klárka, Bölön, Háromszékmege*. Emlékszem, hogy

válaszoltam, de nem lehetetlen, hogy valamelyik leveled elkallódott. Tavasszal ismét leszek Brassóban, s akkor majd találkozunk. Szüleidnek tolmácsold viszont üdvözlémet. — **Halász Mancsi, Kolozsvár.** Minden nap megcsókolod a nagyapó kezét, mellyel ennyi szépet s jót ír nekéd. Úgy látszik, valóságban is érzi ezt a kezem, mert csak úgy repül a toll. A bizonyítványoddal meg vagyok elégedve, egyik rejtvényed sorra kerül. Anyukádnak csókolj meg a kezét helyettem. — **Homm Gusztáv, Kolozsvár.** Tiszta, kitűnő volt a bizonyítványod. Képzelem szüleid örömét. Az arcképedet szeretettel várom. — **György Annuska, Székelykeresztur.** Halász Mancinak, akivel levelezni szeretnél, nem tudom pontos címét, mert a címetek a kiadó bácsi tartja nyilván, de ő maga lesz szives azt veled közölni. A Szilassy Bálint befejezése miatt sokan elszomorodtak, de majd megvigasztal Fábián bácsi. Rejtvényeid közül a lét-rejtvényt közlöm, ha jó nagy betűkkel újra írod. Iluskát csókolj meg a nevemben. — **Pfeifer Liza és Géza, Temesvár.** Oly szépnek találok a Cimbora tartalmát, hogy elhatároztad: sűrűn írsz levelet ezután. Ezt okosan teszed, mert ezzel is gyakorlod magadat az írásban. A nyári vakációról miért nem számoltál be? — **Keresztes Vilma és Klárka, Nagyajta, Háromszékn.** Jövő évben mindakettő a nagyszombeni Orsolya zárdában tanultok, mert románul már tudtok, hogy tanuljatok meg németül. Voltaképpen minden erdélyi magyar gyermeknek e két nyelvet kellene tudni az anyanyelvén kívül, hogy boldogulhasson. Nem lehetetlen, hogy ha Brassó felé utazom, benézek hozzátok. Várom további leveleteiket. — **Sófalvi Márta, Nagybánya.** Te is, meg gimnazista bátyád is nagyon szeretitek a Cimbora-t, s általában szeretsz olvasni. Csak olvassad a jó könyveket, mert ezekenél nincs jobb barát. — **Paál Elek, Székelykeresztur.** Az értesítőddel meg vagyok elégedve, s gondolom, meg volt elégedve édesapád is. Így legyen ezután is.

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!
A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő 60. nap végén közlöm!
A megfejtések beküldésének határideje a hónap 10-ik napja.

POTLÓREJTVÉNY

— Beküldte: BERETZKY ANDRÁS. —

ő ocskay
 — erdő
 — incsen
 ő ároly
 — s
 ő olán
 — l
 — alán
 ő ó
 ő mber
 ő chér

E szavak kezdői betűi helyesen összerakva egy régi tudós pap nevét adják.

NÉVREJTVÉNY

— Beküldték: EMMER TESTVÉREK. —

Arad, Resicza, Segesvár, Karánsebes, Zombolya, Vulkán, Lugos, Orsova, Oravicza.

Ha e kilenc város kezdőbetűit helyesen összeragjuk, akkor egy tizedik város nevét kapjuk.

CIMBORA szerkesztősége és kiadóhivatala.

Szerkesztőség:

Bajánii-Mici (Kisbaczon) u. p. Bajánii-Mare (Nagybaczon) jud. Treiscaune (Háromszék-megye). E címre küldendők a „Cimbora” részére szánt kéziratok, az Elek Nagyapóhoz írott levelek és rejtvénymegfejtések.

Kiadóhivatal:

Satu-Mare (Szatmár) Str. Mircea cel Mare 3.
 A kiadóhivatalhoz küldendők a „Cimbora” előfizelési bejelentései és díjai.

Laptulajdonos: Szabadsajtó-könyvnyomda és Lapkiadó
 Felelős szerkesztő: Dénes Sándor.

Megjelenik havonta háromszor